

TISKOVÁ ZPRÁVA

Ústí nad Labem dne 16. 7. 2024

NOVÁ STUDIE PŘINÁŠÍ KLÍČOVÉ POZNATKY O DYNAMICE VZTAHŮ V IZOLOVANÝCH POSÁDKÁCH BĚHEM SIMULOVANÝCH VESMÍRNÝCH MISÍ

Tým českých vědců zveřejnil průlomovou studii v prestižním časopise *Journal of Space Safety Engineering (JSSE)*, která zkoumá strukturu a dynamiku vztahů v posádkách během simulovaných vesmírných misí na Měsíc. Studie s názvem „Sociomapping qualitative analysis of the structure and dynamics of relationships in the crews of SIRIUS-19 and SIRIUS-21 during a simulated space mission to the Moon through the lens of comparison“ poskytuje detailní vhled do interakcí a spolupráce členů posádek v podmínkách dlouhodobé izolace.

Publikace společného výzkumu vědeckého týmu Fakulty sociálně ekonomické UJEP a společnosti QED GROUP, a. s., ve věhlasném recenzovaném vědeckém časopise JSSE je významným přínosem nejen pro ústeckou univerzitu, ale zejména pro mezinárodní výzkum vesmíru jako takový. Studie přináší nové a důležité poznatky, které mohou zásadně ovlivnit přístup k výběru a tréninku posádek pro dlouhodobé simulované i pilotované vesmírné mise.

„Zveřejnění našeho výzkumu v JSSE je pro nás nesmírnou ctí. Tento časopis s prominentní redakční radou s rozsáhlou kvalifikací v oblasti vesmírné bezpečnosti garantuje vysoké vědecké a technické standardy publikací i široké mezinárodní pokrytí,“ vyzdvihuje význam zveřejnění průlomové studie PhDr. Kateřina Bernardová Sýkorová, vedoucí výzkumného týmu KOSMOW a zároveň vedoucí **Institutu kosmického výzkumu Jaroslava Sýkory UJEP**, který byl na ústecké univerzitě založen 11. května 2024.

Důležitost studie

Tato studie, v rámci uplatnění Modelu sociálního akčního výzkumu exponovaných profesí dle Bernardové Sýkorové, nastavuje nový standard pro analýzu, intervenci a kontinuální rozvoj skupinové či týmové dynamiky v náročných pracovních prostředích a vysoce specifických pracovních podmínkách. Poskytuje hodnotný a vysoce užitečný rámec zjištění pro budoucí výzkum a praktické aplikace zaměřené na optimalizaci skupinového či týmového výkonu a zvyšování osobního i skupinového komfortu v podmínkách nadlimitní zátěže, různě dlouhé izolace a zcela nestandardních životních podmínkách.

Klíčové body studie

Metodologie: Výzkumný tým využil inovativní metodu zvanou Sociomapping, která umožňuje vizualizaci komplexních sociálních interakcí, vztahů a vazeb uvnitř malé sociální skupiny, v týmech. Tato metoda poskytla detailní analýzu komunikačních vzorců, úrovně důvěry a spolupráce mezi členy posádek, a to v delším horizontu, v průběhu čtyř až dvanáctiměsíční izolace v rámci simulovaného letu na Měsíc.

Výsledky: Analýza ukázala, že pozitivní vzájemné hodnocení členů posádky má zásadní vliv na jejich pracovní výkon i na motivaci k výkonu, sociální atmosféru, operativní i strategické rozhodování, a také zvládání zátěže. Posádka SIRIUS-19 vykazovala kontinuálně vysokou úroveň profesionality a soudržnosti posádky, zatímco u posádky SIRIUS-21 došlo během osmiměsíční mise k mírnému poklesu v některých oblastech hodnocení.

Aplikace: Zjištění mají významné dopady na zlepšení pracovního výkonu týmů v různých vysoce exponovaných profesích, včetně zdravotnictví, záchranných služeb, policejních a vojenských sborů, školství, v oblasti kosmického výzkumu a kosmických aktivit a v dalších. Porozumění složité struktury a dynamice

skupinových a týmových interakcí umožňuje implementaci cílených intervencí pro zlepšení efektivity a snížení stresu.

Kontakt:

PhDr. Kateřina BERNARDOVÁ SÝKOROVÁ, plk. v. v.
vedoucí výzkumného týmu KOSMOW / vedoucí Institutu kosmického výzkumu
Jaroslava Sýkory UJEP
Fakulta sociálně ekonomická UJEP/ www.ujep.cz / katerina.bernardova@ujep.cz
QED GROUP, Praha / www.qedgroup.cz / katerina.bernardova@qedgroup.cz
katja.sirius@gmail.cz / shelly.k@seznam.cz / GSM: + 420 605 212 873 / ČR

Pro další informace a podrobnosti navštivte [plné znění studie](#) na stránkách Journal of Space Safety Engineering.

Journal of Space Safety Engineering (JSSE) je čtvrtletní publikace Mezinárodní asociace pro pokrok ve vesmírné bezpečnosti (IAASS). Poskytuje autoritativní zdroj informací v oblasti designu, výzkumu a vývoje vesmírné bezpečnosti. Slouží aplikovaným vědcům, inženýrům, tvůrcům politik a obhájčům bezpečnosti s platformou pro vývoj, propagaci a koordinaci vědy, technologie a praxe vesmírné bezpečnosti.

Příloha: Article in press – Sociomapping qualitative analysis of the structure and dynamics of relationships in the crews of SIRIUS-19 and SIRIUS-21 during a simulated space mission to the Moon through the lens of comparison

Fotografie k volnému užití: Posádka SIRIUS-19, Izolační experiment, NEK, 2019; zdroj: Projekt „SIRIUS 2017–2027“, archiv IBMP RAS a NASA

#MyJsmeUJEP #PribehUJEP #UniverzitaSeveru #NaSever

Mgr. Jana Kasaničová, tisková mluvčí